

gemeente
Hardinxveld-Giessendam

Bezoekadres: Raadhuisplein 1
Postbus 175
3370 AD Hardinxveld-Giessendam
t. 140184
e. info@hardinxveld-giessendam.nl
i. www.hardinxveld-giessendam.nl

Fractie PvdA
t.a.v. mevrouw L. de Jager
de heer G. Maas

Onderwerp	Ons kenmerk	Uw brieven	Datum
Beantwoording vervolgvragen (2x) artikel 12 RvO voorbereidingsbesluit college ontwerpbestemmingsplan 'IJzergieterij'	MFC/SH Zaak 2524327	3 september 2020 en 12 oktober 2020 Bijlage(n) -	27 oktober 2020

Geachte mevrouw De Jager en de heer Maas,

U heeft ons op 3 september 2020 en 12 oktober 2020 namens de PvdA-fractie (conform artikel 12 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad) schriftelijke vragen gesteld. Allereerst volgt hieronder informatie rondom het bestemmingsplan en de bijbehorende procedure, welke betrokken kan worden bij de beantwoording. Daarna zullen uw vragen per vraag worden beantwoord.

Bestemmingsplan en procedure

Het bestemmingsplan heeft in ontwerp ter inzage gelegen vanaf 4 juni 2020 en daarvóór heeft het in voorontwerp ter inzage gelegen (vanaf 24 oktober 2019). In de publicatie van de ter inzagelegging van het ontwerp (in de Staatscourant) is aangegeven dat tevens is besloten om geen MER op te stellen.

Vorbereiding en vooroverlegpartners

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan moet een aantal vaste overlegpartners worden betrokken. Dat is in de wet zo geregeld (art. 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening ofwel: Bro). Waterschap, provincie en Rijk worden in ieder geval betrokken bepaalt de wet.

In zowel het voorontwerp als in het ontwerpbestemmingsplan is stilgestaan bij de gevolgen van het initiatief voor het milieu. Bij het voorontwerp van het bestemmingsplan was een (aanvankelijk summier aanzet van de) aanmeldnotitie gevoegd. Deze is in de ontwerpfasen van het bestemmingsplan uitgebreid en aangevuld. Op basis van de (aangevulde) aanmeldnotitie is de procedure vervolgens voortgezet; beslist is dat er geen aanleiding was om een MER op te stellen en dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage zou worden gelegd. Mede naar aanleiding van ingediende zienswijzen en geactualiseerde onderzoeken is de aanmeldnotitie vervolgens verder aangevuld en geactualiseerd. Van belang is dat de conclusie dat geen MER is benodigd, gedurende de gehele periode ongewijzigd is gebleven.

De wettelijke vooroverlegpartners hebben zowel het ontwerp, als het voorontwerp van het bestemmingsplan (inclusief onderzoeken, aanmeldnotitie en toelichting) toegezonden gekregen. Zij hebben daarvan kennisgenomen en hun reactie kenbaar gemaakt. De reacties van de overlegpartners op het voorontwerp dateren van respectievelijk 2, 4 en 4 december 2019. Deze reacties zijn in de 'nota inspraak

en vooroverleg' samengevat (bijlage 15 bij het bestemmingsplan). Voor de volledigheid wordt er op gewezen dat de inspraakreactie van Rijkswaterstaat aanvankelijk – en ten onrechte – niet in de nota was verwerkt. Dat wordt in het bestemmingsplan dat ter vaststelling wordt voorgelegd gecorrigeerd. Overigens heeft die inspraakreactie wel geleid tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan.

Naar aanleiding van het ontwerp hebben de wettelijke overlegpartners vervolgens ook zienswijzen ingediend. Deze worden ook als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. De reacties van de overlegpartners hebben tot verschillende planaanpassingen van het plan geleid, maar hadden alle geen betrekking op het voornemen om geen MER op te stellen. Niet in de fase van het voorontwerpbestemmingsplan en ook niet naar aanleiding van de aangevulde en geactualiseerde aanmeldnotitie.

Los van het wettelijk verplichte overleg is het plan ter advisering voorgelegd aan de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid (ZHZ), die in het kader van externe veiligheid opmerkingen heeft gemaakt, hetgeen bijvoorbeeld heeft geresulteerd in een aanvullend onderzoek – dat is in het bestemmingsplan opgenomen en de resultaten daarvan zijn verwerkt. Ook de Omgevingsdienst (OZHZ) – hoewel niet wettelijk verplicht – is bij de voorbereidingen betrokken. Dit is overigens al in een heel vroeg stadium gebeurd. Het aspect geluid is bijvoorbeeld al begin 2018 besproken (vertegenwoordigers van gemeente, Kuiper-Compagnons en een akoesticus van de Omgevingsdienst), waarna verschillende aspecten van het plan de revue zijn gepasseerd (bijvoorbeeld stikstof in september 2019, een informatie-uitwisseling eind november 2019 naar aanleiding van een publicatie in de krant, de ecologische voortoets in april 2020, etc.). Dat de Omgevingsdienst het plan in beeld had, was dus van meet af aan helder.

MER of niet?

Voor een initiatief dat in het Besluit m.e.r. wordt genoemd moet op grond van dit Besluit – als het initiatief boven een bepaalde drempelwaarde komt – worden beoordeeld of er een MER noodzakelijk is. De drempelwaarden zijn gebaseerd op algemene kenmerken van activiteiten en een globale aanname dat onder de drempelwaarde geen belangrijke nadelige milieugevolgen te verwachten zijn. Op grond van Europese rechtspraak geldt evenwel dat ook als er sprake is van een initiatief dat (ver) onder de drempelwaarde ligt, toch beoordeeld moet worden of een MER noodzakelijk is.

Die beoordeling is de vormvrije MER beoordeling, die is in dit bestemmingsplan aan de orde. Het besluit of een MER wordt opgesteld, wordt voor de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan (artikel 7.19 lid 1 Wet milieubeheer) genomen op basis van een aanmeldnotitie. Zoals hierboven geschreven, is die aanmeldnotitie een aantal maal geactualiseerd en aangevuld. De conclusie blijft echter ongewijzigd: er zijn geen belangrijke nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van het initiatief, zodat er niet voor wordt gekozen om een MER op te stellen.

Als regel wordt de beslissing omtrent het wel of niet opstellen van een MER genomen door het college (omdat het college bevoegd is het ontwerpbestemmingsplan voor te bereiden), maar deze beslissing kan in sommige gevallen ook worden genomen door de gemeenteraad bij het vaststellen van het plan. Een nadere uitleg van die situatie volgt in het tweede deel van de volgende alinea.

Ten aanzien van de procedure is het volgende nog van belang. Omdat de aanmeldnotitie een aantal maal is aangevuld en geactualiseerd, heeft het college afgewogen of hierin aanleiding gevonden zou moeten worden om de aangevulde aanmeldnotitie voor de derde maal (dus voordat het bestemmingsplan ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden) voor te leggen aan de overlegpartners, om eventueel daarna nog een nieuwe MER beslissing te nemen en om daarna nogmaals het bestemmingsplan in ontwerp ter inzage te leggen. Er is gekozen om dat niet te doen. Die keuze is bewust gemaakt. Ten eerste hebben de overlegpartners al twee keer een (ontwerp en voorontwerp) bestemmingsplan gezien waarbij werd aangegeven dat geen MER zal worden opgesteld op basis van de (even

eens tweemaal toegezonden) aanmeldnotitie. Ten tweede blijkt uit de rechtspraak dat zelfs als de beslissing om geen MER op te stellen niet is genomen voor de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, maar tegelijkertijd met het vaststellen van het plan – door de gemeenteraad dus – dit formele punt wordt gepasseerd als belanghebbenden er niet door worden benadeeld (ABRvS 26 september 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3131). In dit geval hebben belanghebbenden al kennisgenomen van de aanmeldnotitie en het besluit om geen MER op te stellen in de voorontwerpfase en in de ontwerpfase. Zij hebben ook hun standpunt daaromtrent al kenbaar gemaakt. Door de aanvullingen en actualisering van de aanmeldnotitie worden zij dan ook niet in hun belangen geschaad. Te meer niet, nu de conclusie op basis van die aangevulde notitie ongewijzigd blijft. Het heeft daarom geen meerwaarde om het geactualiseerde document nogmaals ter inzage te leggen, terwijl het wel veel extra proceduretijd en ambtelijke kosten betekent om de bestemmingsplanprocedure opnieuw te voeren.

Wob verzoeken

Het college heeft begrepen dat er verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) zijn ingediend teneinde meer informatie te vergaren over deze kwestie. Ondermeer bij Rijkswaterstaat, Omgevingsdienst en Waterschap. De reacties op die Wob-verzoeken luiden – kort samengevat – dat zij niet (expliciet) betrokken waren bij de voorbereiding van een besluit tot het niet opstellen van een MER.

Uit uw vraagstelling kan worden opgemaakt dat u – en dat is op zich wel begrijpelijk – de reactie op de Wob verzoeken niet langs de lat van de voorbereidingsprocedure van het bestemmingsplan heeft gelegd. Zoals uit hetgeen hierboven is aangegeven blijkt, zou dat voor een goed begrip van de gang van zaken wel aangewezen zijn geweest.

Hier wreekt zich het feit dat de Wob van de verzoeker om informatie vergt dat het verzoek om informatie redelijk gedetailleerd wordt geformuleerd. Alles wat buiten de door de verzoeker geformuleerde ‘zoekopdracht’ valt, wordt bijgevolg niet door het bestuursorgaan gevonden. Dat is ook logisch: het bestuursorgaan wordt geacht de gevraagde documenten aan te leveren, niet om op eigen initiatief extra onderzoek te doen en eventuele andere documenten te bestuderen waarin materieel dezelfde kwestie speelt.

Het nadeel van die systematiek is dat soms bepaalde informatie hierdoor juist niet boven water komt – zo ook in dit geval. Feit is namelijk dat de aanmeldnotitie (als bijlage bij het voorontwerp en het ontwerp van het bestemmingsplan) tot twee keer toe bij Rijkswaterstaat, waterschap en provincie is terechtgekomen. Bovendien hebben deze drie bestuursorganen zowel in de voorontwerpfase als in de ontwerpfase hun reactie ten aanzien van het gehele plan kenbaar gemaakt.

Beantwoording per vraag

Vervolg vragen 3 september 2020

Heeft het college van B&W zich voor het bovengenoemd besluit om geen MER te laten opstellen zich laten adviseren door bestuursorganen zoals OZHZ, Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat?

Zoals uit het bovenstaande blijkt, zijn al deze partijen in een vroeg stadium betrokken. Daarbij wordt nog wel opgemerkt dat de Omgevingsdienst geen bestuursorgaan is. Een Omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling die op basis van mandaat namens de verschillende bestuursorganen taken uitoefent. De OZHZ is dus een adviesorgaan voor de gemeente en kan namens de gemeente gemandateerd handelen. Er is geen wettelijke bepaling op basis waarvan de Omgevingsdienst betrokken moet worden bij een kwestie als de onderhavige. Die betrokkenheid volgt louter uit de afspraken die in de gemeenschappelijke regeling zijn gemaakt.

Dat neemt overigens niet weg dat de Omgevingsdienst wel degelijk bij de totstandkoming van het plan is betrokken. In dat verband wordt verwezen naar het algemene deel van deze beantwoording, waarin de voorbereiding en het vooroverleg wordt beschreven. Hieruit blijkt dat de Omgevingsdienst in een zeer vroeg stadium bij het plan betrokken is geweest.

Zo ja, hoe luiden deze adviezen?

De reacties van de wettelijke overlegpartners zijn in hun vooroverlegreacties en in hun zienswijzen uiteengezet. Deze zijn te vinden in de bijlage bij het bestemmingsplan. Voor wat betreft de betrokkenheid van de Omgevingsdienst wordt verwezen naar hetgeen daarover hierboven is uiteengezet.

Zo nee, waarom geen advisering voor dit besluit?

Zie de beantwoording bij de vorige vraag.

Vervolg vragen 12 oktober 2020

Vraag 1.

Waarom heeft het college zich niet gehouden aan de toetsing en wettelijke vereisten die behoren bij een vormvrije M.E.R.-beoordeling?

Uit de hierboven beschreven gang van zaken blijkt dat het college zich daaraan (juist) wel heeft gehouden. De wettelijke overlegpartners zijn in een vroeg stadium betrokken. Zie hiervoor ook de beantwoording van de vragen van 3 september.

Vraag 2.

Wat was de beweegreden om vooral geen advies te vragen voorafgaande het voorbereidingsbesluit aan bestuursorganen zoals Rijkswaterstaat, Waterschap Rivierenland en de Omgevingsdienst OZHZ zoals de wettelijke vereisten aangeven, en om deze in een vroeg stadium hierbij te betrekken?

Zie beantwoording eerste vraag van 3 september 2020.

Vraag 3.

Bent u het met ons eens dat het college alvorens een voorbereidingsbesluit te nemen om geen Milieu Effect Rapportage op te stellen bij het Project 'IJzergieterij' de nodige kennis dient te vergaren over de relevante feiten en de af te wegen belangen?

Ja. De Algemene wet bestuursrecht (artikel 3:2) vergt dat van ieder bestuursorgaan voorafgaand aan het nemen van een besluit.

Vraag 4.

Bent u het met ons eens dat dit dient te gebeuren in een vroeg stadium?

Ja.

Vraag 5.

Dat bestuursorganen zoals Rijkswaterstaat, Waterschap Rivierenland en de OZHZ reeds voor het ter inzage leggen van Ontwerpbestemmingsplan dient te worden betrokken bij de voorbereiding van het betrokken besluit?

Ja. Met dien verstande dat de Omgevingsdienst geen bestuursorgaan is – zie beantwoording vragen van 3 september 2020.

Vraag 6.

Klopt het dat bovengenoemde bestuursorganen op geen enkele wijze voor u collegebesluit van 26 mei 2020 en voor de ter inzage termijn vanaf 4 juni 2020 zijn betrokken voor advies aangaande de ernstige bodemverontreiniging en mogelijke gevolgen voor milieu, bodem (grond) water aspecten etc.?

Nee, dat klopt niet. Hierbij wordt verwezen naar het algemene deel van de beantwoording (onder voorbereiding en vooroverlegpartners) en naar de beantwoording van de vragen van 3 september 2020.

Vraag 7.

Zo, nee waarom niet?

Zie de hierboven beschreven gang van zaken.

Vraag 8.

Zo, ja waaruit blijkt dit?

Zie de hierboven beschreven gang van zaken.

Vraag 9.

Hoe groot acht u de kans dat er mogelijk een belanghebbende of groep inwoners een gang naar de Rechter gaan maken?

Daar is geen inschatting van te maken.

Vraag 10.

Hoe groot acht u de kans dat daar dan voor de gemeente enorme kosten uit voortvloeien omdat de wettelijke toetsing en vereisten om tot een dergelijk voorbereidingsbesluit te komen door het college zijn genegeerd?

Die kans wordt klein geacht, gelet op het voorgaande. Er is geen sprake geweest van het negeren van wettelijke vereisten. Alle overlegpartners hebben de documenten twee keer toegezonden gekregen en hierop gereageerd. Niet alleen de overlegpartners, maar een ieder heeft kennis kunnen nemen van de relevante stukken. Dat de aanmeldnotitie in de loop van de procedure is aangevuld en geactualiseerd maakt niet dat er andere conclusies getrokken moeten worden ten aanzien van de MER beslissing. Belanghebbenden hebben ook daadwerkelijk op de documenten en de MER beslissing gereageerd, als gevolg waarvan zij door de gang van zaken niet in hun belangen zijn geschaad; zij hebben hun standpunten kenbaar kunnen maken.

Het alternatief, bestaande uit het opnieuw alles ter inzage leggen vanwege een actualisatie van de aanmeldnotitie (terwijl alle partijen al op de hoogte zijn), is overigens wel kostbaar (zowel qua tijdsbesteding als in financieel opzicht).

Wij hopen met bovenstaande beantwoording u van dienst te zijn geweest en zo de beantwoording van de schriftelijke vragen en de artikel 12 vragen (2x) afdoende te hebben verzorgd.

Met vriendelijke groet,

Het college van Burgemeester en Wethouders

de secretaris,

de burgemeester,

drs. Robert 't Hoen MPM

Dirk Heijkoop